

MUSTASUKKAISUUTTA MERELLÄ

Timo Nenonen

"Susan Paulin" Munkkisaaren laiturissa kesällä 1962

Otin jobin "Susan Pauliniin" vuoden 1963 kesällä. Olimme veljeni Tappuran kanssa matruuseina tuossa harmaakytkisessä Liberty-laivassa. Velipoikani seilauskaverit tuntevat hänet nimellä Pekka, mutta minä käytän hänestä nimitystä Tappura, joka nimi johtaa jo polvihousuiästä lähtien.

Olimme vieneet puutavaralastin Beirutiin ja Lattakiaan ja tuoneet viljalastin Novorosiskista Suomeen. Nyt olimme matkalla Luleåsta Haifaan. Matka oli sujunut mukavasti. Eräänä lauantai-iltana tulimme Englannin Kanaaliin. Uffarien puolella oli jotakin pientä juhlintaa meneillään, mutta se ei meitä sanottavammin häirinnyt. Iltaruokailun aikana siiffi tuli meidän messin ovelle jonkin verran kännissä ja puukko näkyvillä vyön alla. Hän tiedusteli olimmeko nähneet hänen eukkoaan ja kuultuaan että emme olleet, hän poistui. Emme kuitenkaan aavistaneet mitään vaarallista tapahtuvaksi, sillä siiffi oli reilun miehen maineessa. Tilanne lähinnä huvitti.

Samana iltana puoli kahdeksan jälkeen istuessamme kahvilla messissä kuulimme hätäistä naisen huutoa jostakin kongilta: "Älä tapa, älä tapa!" Lähdimme välittömästi juoksemaan ääntä kohti ja päädyimme uffarimessin eteen. Siiffin nuori vaimo makasi alla huutaen hysteerisenä ja siiffi päällä painaen puukolla kohti rouvansa kurkkua. Tilanne kehittyi nopeasti. Kun siiffi huomasi meidät, hän hyppäsi pystyyn puukon terä osoittaen kohti meitä ja hänen vaimonsa lähti juoksemaan vastakkaiseen suuntaan kohti uffarimessisiä. "Älkää tulko lähemmäksi", komensi siiffi puukko meitä kohti sojottaen. Hetken tuijoteltuaan, hän kääntyi ja lähti seuraamaan vaimoan. Siinä vaiheessa Tappura hyppäsi salamannopeasti puukkomiehen kurkkuun ja sai kerralla niin hyvän otteen, että tämä ei pystynyt vahingoittaman veljeäni puukollaan. Tuossa vaiheessa minä tartuin siiffin

TAPPURA TOIMI SALAMANA...

puukkokäteen ja sain väännettyä teräaseen pois. Nyt oli pahin vaara ohi. Nujakan käydessä kiivaana kipinä löi sivussa olevilta portailta siiffiä pari kertaa kuulavasarella päähän. Tämä kaikki tapahtui kapealla kongilla eikä peräytymisteitä paljon ollut. Kun siiffi huomasi joutuneensa alakynteen, hän antautui ja käski meidän lopettaa mukiloinnin. Tuohon kaikkeen ei ollut varmaan kulunut kuin pari minuuttia. Siiffi, joka oli silmin nähden juovuksissa, lähti hoippumaan hyttiinsä ja joku meikäläisistä meni kertomaan kipparille.

60-luvulla oli harvoin vaimoja mukana laivassa.

Tilanne oli ollut niin vakava, että väsymystä ei tullut silmään. Siiffin hytistä tehtiin tilapäinen vankila, johon hänet eristettiin. Ovi surrattiin ulkopuolelta kiinni ja kippari määräsi, että kaksi miestä piti olla jatkuvassa vahdissa yötä päivää. Kipparin evästyksenä oli, että mies on pidettävä hytissä kaikin keinoin ja viimeisen keinona hän lupasi käyttää ampuma-asetta.

Hänen Laura-vaimonsa vietiin sairashyttiin ja sinne määrättiin myös kaksi vahtimestä yötä päivää. Aluksi tutkimme rouvan saamat vammat. Kurkussa oli ammottava haava ja toiseen käteen peukalon ja etusormen väliin oli leikkautunut myös mahtava haava, jonka hän oli saanut pitäessään puukon terästä kiinni. Verta ei tullut tippaakaan, johtuen uhrin shokkitilasta. Täkkikakkonen hoiteli ja sitoi haavat ja tilannetta alettiin muutenkin kartoittaa.

Konepäällikkö ja hänen rouvansa olivat menneet naimisiin juuri äsken ja tämä oli heidän kuherruskuukautensa. Heillä oli huomattava ikäero ja miehellä taipumus mustasukkaisuuteen. Laura kertoi tuon illan tapahtumista, että heillä oli tarkoitus päällystön kesken hiukan juhlia juuri solmittua avioliittoa. Omien sanojensa mukaan hän huomasi, että illan mittaan hänen miehensä muuttui aggressiivisemmaksi ja hän katsoi asiakseen piiloutua jonnekin kunnes tilanne rauhoittuisi. Siiffi, jonka me tunsimme rauhallisena ja mukavana miehenä, alkoi etsiä vaimoan ympäri laivaa ja löysi tämän kipinän hytistä. Päällystömessin käytävälle asti tämä pystyi pakenemaan miestänsä, mutta sillä mies tavoitti hänet edellä mainituin seurauksin.

Seuranneena yönä siiffi potkaisu hyttinsä oven alapaneelin irti. Myöhemmin hän heitteli kaikki irtaimen tavaransa, mikä suinkin sopi, venttiilin läpi paattitäkille. Laivalla oli painajaismainen tunnelma. Luulenpa, että sinä ensimmäisenä yönä ei moni nukkunut. Laura oli ihan hysteerinen ja pelkäsi, että siiffi pääsisi irti vartijoistaan. Se oli kyllä turha pelko, sillä meillä oli isot kaverit vahdissa ja timppa oli tehnyt meille puolen metrin mittaisia kumipäällysteisiä lyijypamppuja. Näin jälkeenpäin ajatellen ihan tappovehkeitä.

Päivät kuluivat ja tilanne rupesi rauhoittumaan. Laura kertoi yhä vieläkin rakastavansa miestänsä. Siiffi ei muistanut tapahtumailta aluksi mitään. Omien sanojensa mukaan hän luuli tappaneensa

PARISKUNTA LÄHTI SUOMEEN...

vaimonsa ja yritti hirttäytyäkin hyttiinsä, mutta meni sisu kaulaan. Kertaakaan hän ei yrittänyt tulla väkisin ulos hytistään. Vain ensimmäisenä yönä hän huuteli oveen potkaisemansa reiän läpi kaikkia törkeyksiä, mutta muuten hän pysyi rauhallisena. Lopuksi molemmat osapuolet halusivat nähdä toisensa. Aluksi kippari oli tiukkana, eikä päästänyt heitä keskustelemaan toistensa kanssa. Jossakin vaiheessa he kuitenkin saivat luvan keskustella ovesa olevan aukon läpi. Tilanteessa oli jotakin koomista: Kuherruskuukauttaan viettävä pariskunta istuu lattialla keskustellen ovesa olevan reiän läpi. Sulholla on pään ympäri kiedottu veristä sideharsoa. Morsiamella taas toinen käsi ja kurkku on sidottuna. Puolimetrisiä pamppuja riippuu siellä täällä. Kaksi vahtimiestä seisoo molemmin puolin, koettaen olla sen näköisinä kuin eivät kuulisi mitään. Onkohan tämä sitä merimiesromantiikkaa?

Ennen Haifaa pariskunta pääsi taas muuttamaan samaan hyttiin. Siiffi ja Laura kävivät molemmat kiittelemässä veljeäni ja minua, koska olimme "estäneet miestä tappamasta vaimoan." Jälkeenpäin ajatellen, jos Tappuran tiikerihyppy ja hyvä ote siiffin kurkusta eivät olisi onnistuneet, pahaa jälkeä olisi syntynyt. Kippari lähetti pariskunnan Suomeen. Tehtiinkö siitä rikosilmoitus, en tiedä. Eräänä kauniina päivänä pariskunta vaan lähti vanhalla turkkilaisella trampilla Istanbuliin ja sieltä kuulemani mukaan junalla Suomeen. Näin päättyi kahden kivan ihmisen traaginen kuherruskuukausi.

Timo Nenonen

PS. Mikäli tämän lukee joku mukana ollut, niin otapa yhteyttä. Osoitteen saat Tipeltä. (Ibo ainakin oli mukana.)

